

BIZTONSÁGI ADATLAP

készült 2020/878/EU rendelettel módosított 1907/2006/EK rendelet alapján

1. szakasz: Az anyag/készítmény és a vállalat/vállalkozás azonosítása

- 1.1. Termékazonosító:** **ORGANIT – Bór**
- 1.2. Azonosított felhasználás:** EK-műtrágya, egyetlen mikroelemet, bórt tartalmaz monoetanolamin-poliborát komplex sók formájában
- Ellenjavallt felhasználás:** ettől eltérő
- 1.3. A forgalmazó, biztonsági adatlap szállítójának adatai:**
Alpha-Vet Állatgyógyászati Zrt.
Székhely: H-1194 Hofherr A. u. 42.
Telephely: H-8000 Székesfehérvár, Homoksor 7.
Telefon: + 36 22 516 408
www.alphavet.hu
- A biztonsági adatlapért felelős személy elérhetősége: info@alpha-vet.hu
- 1.4. Sürgősségi telefonszám:** Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ):
+36 80 201 199 (0-24 órában, díjmentesen hívható – csak Magyarországról)
+36 1 476 6464 (0-24 órában, normál díj ellenében hívható – külföldről is)

2. szakasz: A veszély azonosítása

- 2.1. A keverék osztályozása:** a vonatkozó uniós szabályozások 1272/2008/EK rendelet és módosításai szerint **a termék nem veszélyes keverék.**
- Osztályozás fizikai, egészségi és környezeti veszélyességi osztályokba:** nem szükséges.
- 2.2. Címkézési elemek:**
- Piktogram:** nem szükséges.
- Figyelmeztetés:** nem szükséges.
- A keverék veszélyeire/kockázataira figyelmeztető H-mondat:** nem szükséges.
- Kiegészítő címkeelem:** EUH210 Kérésére biztonsági adatlap kapható.
- Óvintézkedésre vonatkozó P-mondatok:**
P102 GYERMEKEKTŐL ELZÁRVA TARTANDÓ.
P264 A használatot követően a kezet alaposan meg kell mosni.
P270 A termék használata közben tilos enni, inni vagy dohányozni.
P280 Védőkesztyű, védőruha, szemvédő/arcvédő használata kötelező.
P305+P351+P338 SZEMBE KERÜLÉS esetén: Több percig tartó óvatos öblítés vízzel. Adott esetben a kontaktlencsék eltávolítása, ha könnyen megoldható. Az öblítés folytatása
- 2.3. Egyéb veszélyek:** rendeltetésszerű kezelés, felhasználás mellett nincs.
- A keverék nem tartalmaz olyan összetevőt, amely perzisztens, bioakkumulatív és mérgező (PBT), nagyon perzisztens és nagyon bioakkumulatív (vPvB) anyagnak azonosított a 1907/2006/EK rendelet XIII. mellékletének kritériumai alapján.
- A keverék összetevői nem szerepelnek az endokrin rendszert károsító anyagként azonosított vegyi anyagok adatbázisaiban.

3. szakasz: Összetétel, vagy az összetevőkre vonatkozó információk

- 3.1. Anyagok:** nem releváns.
- 3.2. Keverékek:** a termék keverék, vizes elegy, monoetanolamin-poliborát komplexeket tartalmaz.

Összetevő	Koncentráció	Veszélyességi osztály
Monoetanolamin-poliborát komplex sók CAS-szám: 94095-04-2 EK-szám: 302-207-4	63,5 – 65%	nem osztályozott anyag

A készítmény bórsav (H_3BO_3) és 2-aminoetanol ($NH_2CH_2CH_2OH$ /monoetanolamin) vizes oldatából képződött reakcióelegy: monoetanolamin-poliborát, pl.: $[B_3O_3(OH)_4]^- [NH_3CH_2CH_2OH]^+$ komplex sókat tartalmaz.

A monoetanolamin-poliborát komplexek stabilak; nem veszélyes UVCB (Unknown or Variable Composition or Complex reaction product or Biological) anyagnak tekintendők az ECHA Osztályozási és címkézési jegyzék adatbázisa alapján¹.

4. szakasz: Elsősegély-nyújtási intézkedések

4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése

Az elsősegélynyújtás szakszerűsége és gyorsasága nagyban csökkentheti a tünetek kialakulását és súlyosságát.

Belégzés esetén: nagy mennyiségű permet belégzése esetén a sérültet vigyük friss levegőre, tartós panaszok esetén forduljunk orvoshoz.

Bőrre jutás esetén: a termékkel szennyezett bőrfelület bő vízzel és szappannal alaposan mossuk le. Irritáció állandósulása esetén forduljunk orvoshoz.

Szembejutás esetén: alapos, legalább 10 percig tartó szemöblítést kell végezni folyóvízzel a szemhéjak széthúzása és a szemgolyó állandó mozgatása közben. Irritáció állandósulása esetén forduljunk szakorvoshoz.

Lenyelés esetén: öblítse ki a szájüregét vízzel, és igyon sok vizet.

Menjen orvoshoz, mutassa meg a termék címkéjét vagy biztonsági adatlapját!

4.2. A legfontosabb – akut és késleltetett – tünetek és hatások: specifikus tünet nem ismert, irritáció léphet fel szembejutáskor. Lenyelve hányinger, hányás, hasmenés léphet fel.

4.3. A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése: ha mérgezési tünetek jelentkeznek, vagy mérgezés gyanúja merül fel, azonnal hívjunk orvost, és mutassuk meg a termék címkéjét, ill. biztonsági adatlapját. **Megjegyzés az orvosnak:** specifikus antidótum nincs. A tünetek alapján kezeljen, alkalmazzon támogató terápiát.

5. szakasz: Tűzvédelmi intézkedések

5.1. Megfelelő oltóanyag: vízsugár, oltóhab, szén-dioxid, oltópor. A környezetben égő anyagok és körülmények alapján célszerű meghatározni.

Alkalmatlan oltóanyag: nem ismert

5.2. A keverékből származó különleges veszélyek: magas hőmérsékleten az égés- és bomlástermékek veszélyes mérgező gőzök, bór-oxidok, nitrogén-oxidok képződnek.

5.3. Javaslat a tűzoltóknak: teljes védőfelszerelés és a környezet levegőjétől független légzőkészülék.

5.4. Egyéb információ: a termék nem tűzveszélyes keverék.

6. szakasz: Intézkedések véletlenszerű expozíciónál

6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások

Kerüljük el a termékkel történő expozíciót, használjunk védőfelszerelést a kiömlött termék összegyűjtésekor, lásd a 8. szakaszt. A mentesítést jártas, képzett, megfelelő védőeszközökkel ellátott személy végezze.

6.2. Környezetvédelmi óvintézkedések

A termék nem jusson csatornába, víztestekbe, talajvízbe. A felszíni vizek elszennyeződését el kell kerülni. A hulladékkezelés, megsemmisítés a helyi előírásoknak megfelelően történjen.

6.3. A területi elhatárolás és a szennyezés mentesítés módszerei és anyagai

A kiömlött készítményt inert, folyadékfelszívó anyaggal (pl. homok, vermikulit, föld, fűrészpor) kell befedni és felitatni. Az összegyűjtött szorbenst az ártalmatlanításig megfelelő, címkével ellátott zárható hulladékgyűjtő tartályban kell tárolni. A szennyezett területet ezután vízzel le kell öblíteni. Ügyeljünk a csúszásveszélyre!

6.4. Hivatkozás más szakaszokra: lásd még 8. és 13. szakaszt.

¹ <https://echa.europa.eu/hu/substance-information/-/substanceinfo/100.092.874>

7. szakasz: Kezelés és tárolás

7.1. A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések: Óvatos munkával kerülni kell a termék szembe, bőrre jutását, esetleges lenyelését.

Munka közben ne együnk, ne igyunk, ne dohányozzunk. A munka végétével mossunk kezet, alapos tisztálkodás, lehetőség esetén zuhanyzás is ajánlott.

Tűz- és robbanásveszély esetére vonatkozó információ: speciális intézkedés nem szükséges.

7.2. A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetlenséggel együtt

A terméket az eredeti tároló edényzetben, jól lezárva, felcímkézve, fagymentes, hűvös, napfénytől védett helyen tároljuk.

Gyermekek kezébe nem kerülhet! Élelmiszerektől, italoktól és takarmányoktól és inkompatibilis anyagoktól távol tartandó! Inkompatibilis anyagok: erős savak, erős lúgok.

Tárolási hőmérséklet: 5 – 40°C között.

7.3. Meghatározott végfelhasználás: terménövelő készítmény

A felhasználók mindig olvassák el a használati útmutatót és tartsák be a biztonságos kezelésre és felhasználásra vonatkozó előírásokat, utasításokat.

8. szakasz: Az expozíció ellenőrzése/egyéni védelem

8.1. Ellenőrzési paraméterek

Foglalkozási expozíciós határérték

A termék kiindulási anyagaira vonatkozó határértékek:

Etanolamin (2-amino-etanol): ÁK: 2,5 mg/m³, CK: 7,6 mg/m³ – 5/2020. (II.6.) ITM rendelet szerint
bórsav²: 0,5 mg/m³ (8 órás munkavégzés); megengedett csúcskoncentráció (15 perc): 1 mg/m³

A termék szabad 2-amino-etanol nem tartalmaz.

8.2. Az expozíció ellenőrzése

Körültekintően végzett munkával meg kell előzni a termék bőrre kerülését és szembejutását, permetének belégzését.

Műszaki intézkedések: védőfelszerelés biztosítása, megfelelő szellőzés biztosítása.

Higiéniai intézkedések:

- Használata során enni, inni és dohányozni nem szabad!
- Használata után, a munkaszünetek előtt alapos kézmosás szükséges.
- Munkavégzés befejezésével alapos tisztálkodás ajánlott.

Személyi védőfelszerelések:

- **Légutak védelme:** nem szükséges.
- **Kézvédelem:** használjuk vegyszerálló, az EN 374 szabványnak megfelelő védőkesztyűt, nitrilgumi, neoprén. A védőkesztyű kiválasztásához érdemes figyelembe venni a használat időtartamát, gyakoriságát, egyéb vegyi anyagokkal történő érintkezés lehetőségét.
- **Szemvédelem:** védőszemüveg használata szükséges, ha a szembefröccsenés veszélye fennáll, nagy mennyiségek kezelésénél, áttöltésnél, mentesítésnél.
- **Testvédelem:** A testfelület védelmét a tevékenységtől és a lehetséges expozíciótól függően kell megválasztani (munkaruha, védőruha).

A fenti előírások átlagos körülmények között szakszerűen végzett munkára vonatkoznak. Amennyiben ettől eltérő viszonyok vagy rendkívüli körülmények között történő a munkavégzés, akkor a kockázatcsökkentő intézkedésekről szakértő bevonásával célszerű dönteni.

8.3. Környezetvédelmi óvintézkedések: különleges utasítás nem szükséges.

9. szakasz: Fizikai és kémiai tulajdonságok

9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információ

Halmazállapot:	flyékony
Megjelenési forma:	flyadék
Szín:	áttetsző, viszkózus

² német határérték: http://limitvalue.ifa.dguv.de/WebForm_gw2.aspx (GESTIS)

Szag:	nem jellemző
Szagküszöb:	nincs adat
pH-érték:	7,0±0,5
Olvadás/Forráspont:	nincs adat
Lobbanáspont:	>70°C, a termék vizes oldat
Párolgási sebesség:	nincs adat
Gyúlékonyság (gáz, szilárd):	nem releváns
Robbanási határok:	nincs adat
Gőznyomás:	nincs adat
Gőzsűrűség:	nincs adat
Sűrűség 20°C-on:	1,35±0,05 g/cm ³
Vízoldékonyság:	korlátlan
Megoszlási hányados:	nem releváns, a termék keverék
Öngyulladás hőmérséklet:	nincs adat
Bomlási hőmérséklet:	nincs adat
Viszkózitás:	nincs adat
Robbanásveszély:	nem jellemző, nem robbanásveszélyes
Oxidáló tulajdonság:	nem jellemző, nem oxidáló

9.2. Egyéb információk

Fizikai veszélyességi osztályokra vonatkozó információk: a termék nem osztályozandó a fizikai veszélyességi osztályok egyikébe sem.

Egyéb biztonsági jellemzők: nincs olyan, melynek jelzése lényeges a keverék biztonságos felhasználása szempontjából.

10. szakasz: Stabilitás és reakciókészség

10.1. Reakciókészség: nem jellemző.

10.2. Kémiai stabilitás: előírászerű felhasználás, tárolás esetén normál hőmérséklet és nyomásviszonyok esetén stabil.

10.3. A veszélyes reakciók lehetősége: nem ismert.

10.4. Kerülendő körülmények: hőhatás, magas hőmérséklet. Kerüljük el a termék víztartalmának elpárolgását.

10.5. Nem összeférhető anyagok: a termék inkompatibilis erős savakkal, lúgokkal, oxidáló anyagokkal.

10.6. Veszélyes bomlástermék: rendeltetészerű felhasználás esetén nem ismert.

11. szakasz: Toxikológiai információk

11.1. Az 1272/2008/EK rendeletben meghatározott veszélyességi osztályokra vonatkozó információk: a keverékkel célzott toxikológiai vizsgálatokat nem végeztek, megítélése kizárólag az összetétel alapján a 1272/2008/EK rendeletnek megfelelően történt.

Akut toxicitás (orális, dermális, inhalációs): a termékre az akut toxicitási veszélyességi osztályokba sorolás kritériumai nem teljesülnek.

Bőrmarás/bőrirritáció: a rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek, szabad 2-aminoetanol nincs a termékben, a termék pH-értéke semleges.

Súlyos szemkárosodás/szemirritáció: a rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek, szabad 2-amino-etanol nincs a termékben, a termék pH-értéke semleges.

Bőr- és légúti szenzibilizáció: nincs adat.

Rákkeltő hatás: rendelkezésre álló adatok alapján a termék rákkeltő összetevőt nem tartalmaz, az osztályozás kritériumai nem teljesülnek.

Csírasejt-mutagenitás: a rendelkezésre álló adatok alapján a termék mutagén összetevőt nem tartalmaz, az osztályozás kritériumai nem teljesülnek.

Reprodukciós toxicitás: rendelkezésre álló adatok alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek.

Célszervi toxicitás, egyszeri expozíció/STOT SE: az összetétel alapján az osztályozás kritériumai nem teljesül.

Célszervi toxicitás, ismétlődő expozíció/STOT RE: az összetétel alapján az osztályozás kritériumai nem teljesül.

Aspirációs toxicitás: az összetétel alapján az osztályozás kritériumai nem teljesülnek.

12. szakasz: Ökológiai információk

12.1. Toxicitás: a készítmény nem osztályozandó környezetre veszélyes keveréknek a rendelkezésre álló információk szerint.

12.2. Perzisztencia és lebonthatóság: a monoetanolamin-poliborát komplexek valószínűsíthetően biológiailag könnyen lebonthatóak.

12.3. Bioakkumulációs képesség: nem valószínűsíthető.

12.4. A talajban való mobilitás: nincs adat.

12.5. A PBT és vPvB-értékelés eredményei: a keverék összetevői nem azonosított PBT/vPvB anyagok.

12.6. Endokrin károsító tulajdonságok: a termék összetevői nem szerepelnek az endokrin rendszert károsító anyagok adatbázisaiban.

12.7. Egyéb káros hatások: nem ismert.

13. szakasz: Ártalmatlanítási szempontok

Ha lehetséges kerüljük el, de legalább minimalizáljuk a hulladékképződést.

A termék és a termék oldatainak, hulladékainak, maradékainak ártalmatlanítására a 225/2015. (VIII.7.) Kormányrendeletben foglaltak az irányadók.

A hulladék besorolása a 72/2013. (VIII.27.) VM rendelet alapján történjen.

Hulladékkulcs (EWC-kód): 02 01 09 nem veszélyes hulladék mezőgazdasági vegyi hulladék, mely különbözik 02 01 08-tól

A készítmény hulladékait közcsatornába, élővizekbe engedni tilos.

A nem szennyezett, maradéktalanul kiürített, vízzel megtisztított csomagolóanyag újrahasznosítható.

A készítmény csomagolási hulladékainak kezelését a 442/2012 (XII. 29.) Kormányrendelet szabályozza.

14. szakasz: Szállításra vonatkozó információk

A termék a veszélyes áruk nemzetközi szállítását szabályozó egyezmények – **ADR/RID, IMDG, ICAO/IATA** – szerint **nem veszélyes áru**.

14.1. UN-szám: nem szabályozott

14.2. Az ENSZ szerint megfelelő szállítási megnevezés: nem szabályozott

14.3. Szállítási veszélyességi osztály: nem szabályozott

14.4. Csomagolási csoport: nem szabályozott

14.5. Környezeti veszély: nem szabályozott

14.6. A felhasználót érintő különleges óvintézkedések: nem szabályozott

14.7. Az IMO szabályok szerint tengeri ömlesztett szállítás: nem szabályozott

15. szakasz: Szabályozással kapcsolatos információk

15.1. A keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások, jogszabályok

Vonatkozó közösségi joganyagok

2019/1009/EU rendelet az uniós terménynövelő anyagok forgalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról, az 1069/2009/EK és az 1107/2009/EK rendelet módosításáról, valamint a 2003/2003/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről

CLP-rendelet: 1272/2008/EK és módosításai

REACH rendelet: 1907/2006/EK és módosításai

98/24/EK irányelve a munkájuk során vegyi anyagokkal kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók egészségének, biztonságának védelméről; A munkájuk során vegyi anyagokkal kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók egészségének és biztonságának védelméről szóló 98/24/EK tanácsi irányelv végrehajtásával kapcsolatban a javasolt foglalkozási expozíciós határértékek listái a 2000/39/EU, 2006/15/EU, 2009/161/EU, 2017/164/EU és 2019/1831/EU irányelvekben, valamint a 2004/37/EK irányelv és módosítása; <https://echa.europa.eu/hu/cad-and-cmd-legislation>

Az Európai Parlament és a Tanács 2008/98/EK irányelve a hulladékokról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről.

Vonatkozó magyar joganyagok

- 36/2006. (V.18.) FVM rendelet a termélnövelő anyagok engedélyezéséről, tárolásáról, forgalmazásáról és felhasználásáról és a rendelet módosításai;
- 37/2006 (V.18.) FVM rendelet az „az EK-műtrágyaként megjelölt műtrágyák forgalomba hozataláról és ellenőrzéséről”;
- Munkavédelem: az 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről; 5/2020. (II.6.) ITM rendelet kémiai kóroki tényezők hatásának kitett munkavállalók egészségének és biztonságának védelméről; 33/1998. (VI.24.) NM rendelet a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről; 3/2002. (II.8.) SzCsM-EüM együttes rendelet a munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről;
- Kémiai biztonság: 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról és módosításai, a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet és módosításai;
- Környezetvédelem: 1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól; 2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékokról; 225/2015. (VIII.7.) Korm. rendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól; 72/2013. (VIII.27.) VM rendelet a hulladék jegyzékről;
- Tűzvédelem: az 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról; az 54/2014. (XII.5.) BM rendelet az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról, 101/2023. (XII.29) BM rendelet.

15.2. Kémiai biztonsági értékelés: nem történt.

16. szakasz: Egyéb információk

A biztonsági adatlapban foglalt információk, adatok és ajánlások ismereteink és tájékozottságunk legjaván alapszanak, és azokat a kiadás időpontjában pontosnak, helytállóknak ismerjük, arra szolgálunk, hogy a termék biztonságos kezelését és felhasználását segítsék.

Mivel nincs befolyásunk a termék biztonságos használatra ható minden tényezőre, az adatlap nem képezi semmilyen közvetlen vagy közvetett jogi kötelezettség vagy felelősségvállalás alapját a helytelen használatból, tárolásából, kezeléséből, ártalmatlanításból adódó következményekért, kárért, veszteségért.

A termék osztályozása: célzott vizsgálatok nem történtek, osztályozás kalkulációs módszerrel történt az összetevőkre vonatkozó adatok figyelembevételével a 1272/2008/EK rendelet alapján.

Ajánlás az oktatásra: a biztonsági adatlap tartalmának ismertetése. A termékkel foglalkozásszerűen dolgozó személyeket tájékoztatni kell a vegyszerekkel történő munka veszélyeire és az általános munkavédelmi óvó- és védőrendszabályokra évenkénti ismétlődő munkavédelmi oktatás keretében.

A BIZTONSÁGI ADATLAP MINDIG LEGYEN ELÉRHETŐ A DOLGOZÓK SZÁMÁRA.

Az adatlapban szereplő rövidítések, H-mondatok:

- ADR Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás/ European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road
- ÁK Átlagos koncentráció: az anyagnak a munkahely levegőjében egy műszakra megengedett átlagkoncentrációja, amely a dolgozó egészségére nem fejt ki káros hatást.
- CK Csúcskoncentráció: rövid ideig megengedhető legnagyobb levegőszennyezettség egy műszakon belül.
- ECHA European Chemicals Agency

IATA	International Air Transport Association, Nemzetközi Légi Fuvarozási Egyesület Veszélyes Áru Szabályzata
IMDG	Veszélyes Áruk Nemzetközi Tengerészeti Kódexe;
IMO	International Maritime Organization
ICAO	International Civil Aviation Organization Technical Instrucion for the Safe Transport of Dangerous Goods by Air, Nemzetközi Polgári Repülésügyi Szervezet Veszélyes Áruk Légi Szállításának
PBT	perzisztens, bioakkumulatív és toxikus
REACH	Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals
RID	Veszélyes Áruk Nemzetközi Vasúti Fuvarozásáról szóló Szabályzat Biztonságát szolgáló Műszaki Utasítások
UVCB	Unknown or Variable Composition or Complex reaction product or Biological Material: ismeretlen szerkezetű vagy változó összetételű anyagok, komplex reakcióban keletkezett vagy biológiai eredetű anyagok.
vPvB	nagyon perzisztens, nagyon bioakkumulatív

Adatlaptörténet

Jelen adatlap 2024. február 15-én készült, verziószáma: 2.0-HU, felülírja az előző verziót, a módosítás célja 2020/878/EU rendeletnek történő megfelelés.